

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ES KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Fél évre	2 »
Negyed évre	1 »

Felelős szerkesztő: **Fischer János.** Főmunkatárs: **Révész Lajos.**
Kiadóhivatal: a turóc-szt.-martoni „Magyar Nyomda”.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előzetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Martonba küldendők és

Magánhirdetések legutányosabban, árszabály szerint. Hivatalos hirdetések díja: 100 szög 2 frt, ezentől minden megkezdett száz szónál 50 krral több.
Lapunk számára hirdetőket elfogad a „Rector ügyvédközlő és a Magyar Távir. Iroda” hirdetés-irodája Budapest, Gránátos-utca 1. szám.

Az iparos tanulók iskolái.

Az 1884. évi XVII. t. cikkbe foglalt ipar-törvénynek, az iparos tanulókról s azok iskolájáról szóló fejezetet kétségen kívül alkalmas arra, hogy a jelenlegi, egy jobb s virágzóbb időhöz való átmeneti korszakot meg rövidítse.

E törvény megalkotásánál, — igen, bölcsen —, az a régi igazság volt irányadó, hogy a kié az ifjuság, azé a jövő. Az ipart s az iparos nemzedék jövőjét megteremteni lévén a cél, köteleességük a törvény végrehajtó közegeinek a foglalkozásokban szenvedő, avagy a törvény követelményeinek meg nem felelő tanonc-iskolák regenerálásáról lelkiismeretesen gondoskodni.

Hogy mennyire szükséges ez, azt az 1881-iki népszámlálás alkalmával a statisztikai hivatal számadatai megdöbbentő módon mutatják ki. Ugyanis Magyarország 75 ezer iparos tanulója közül 5 ezer részesült továbbképző ismétlő oktatásban. Ki várhatná ily nemzedék-től, mely támasz nélkül nő fel, az iparos osztály felvirágzását?

Örvendetes, hogy a főntebbi szomorú körülmény megszűlése arra indította a társadalmat, hogy nemcsak rokonszenvével, hanem tevékeny áldozatkészségével is az iparos osztály felé hajlott, s kérte a kormányt, hogy alsófokú iparos iskolákat állítson, az iparos tanulókat iskolázását pedig kötelezővé tegye. A kormány engedett a közvéleménynek s intézkedéseinek áldásos eredményei már az 1891-iki népszámlálás adataiból kiolvashatók. Ezek szerint hazánk 980 iparos iskolájában 85873 növendék nyert oktatást 1882 tanító vezetés alatt, 373741 frt évi kiadás mellett. És mutat-hat-e fel kulturális életünk bármely ága rövid tíz év alatt rohamosabb haladást mint az iparos tanulók-é? Bizonyára nem.

Ámde az elért fényes eredmény még sokkal intenzívebb tehető és azt érzi a társadalom s a kormány is. A tanító egymaga nem elég arra, hogy ezen iskolák a megkívánt színvonalra emelkedjenek. Maguknak az ipa-

rosoknak is hozzá kell járulniuk a kitűzött cél eléréséhez; sőt a tanítási rendszernek is módosításon kell átmennie.

Mert, kiket adnak nálunk iparos tanulóknak? Legtöbbször oly vásot fiúkat, kikkel szülőik nem bírnak, kik tanulni nem akarnak s paragon nőnek fel. Az ilyen tanulókkal aztán nehéz boldogulni.

Az ipariskola működésének kívánt hatását azonban csak az fogja állandóan biztosítani, ha véle kezét fog a mester család köre is, az otthon. Hasztalan az iskola fáradozása, törekvése, ha a mester elküldi ugyan inasát az iskolába, otthon pedig szándékkal, vagy a nélkül megronlja azt, a mit a tanító épített. A gyermek a szülőnek, az inas a mesternek példáját utánozza, mert a példa vonz.

Eddigél nem tettünk szándékosan vonatkozást a felvidék sajátos nemzetiségi viszonyaira; csupán általánosságban fejtgettük az iparos iskolák nehéz feladatát. Pedig itt, ezzel is számolni kell!

A felvidéki iparosok nagy része a nemzetiségi eszméktől át van hatva. Nem tetszik nekik semmi, a mi a magyar nemzeti állam megszilárdítására vonatkozással van, s így a mit az iskola azon a néhány órán épít, azt ők iparkodnak otthon, a máhelyben lerombolni. Az iparos iskola tanítója tehát a felvidéken nemcsak az inas vásótsága, s tudatlansága ellen küzd, hanem a mesterek hazafiatlan erőlködése ellen is.

Mindezekből következik, hogy a felvidéki iparos iskolák csak úgy mutathatnak fel kellő eredményt, ha a társadalom is figyelmet fordít rájuk.

Ezt pedig úgy lehetne elérni, ha a törvény intézkedései szerint szervezett iparos iskolák előmenetelére, az ellenőrzésre hivatott közegek támogatása mellett, a társadalom is befolyást gyakorol. Azaz, ha a sikeres eredményt felmutató tanulókat jutalmazza, az iskolák végzése után pedig továbbra, is érintkezésben marad velük. Ennek az érintkezésnek hivatott képviselői a legényegyletek, melyek

a felvidék egyes göcöntjain már eddig is szép eredményeket mutattak fel.

Ezen az úton haladva, az iparos tanulóknak legalább fele megmenthető volna az értelmes és hazafias iparos osztály számára.

A tanítás hatályosabbá tételé végett szükséges volna a tanrendszer módosítása s a tanítási idő máskénti beosztása is.

Tudvalevőleg az iparos tanuló szellemi kiképzésére a szervezet a köznapokat jelöli meg; ámde a köznapok iskolázást inkább lehetne emberkinzásnak, mint szellemi képzésnek nevezni. A munkában kifáradt inas-sereg beül a tanterembe, s a magukkal hozott különféle szaggal telített levegőben egy pár lámpa mellett megkezdődik az olvasás, azután nem sokára a csendes szunnyadás, a min nem lehet csodálkozni, mert ez a nap nehéz munkájának önkéntelen következménye. Nem is számítva, hogy a lámpavilágítás mellett az írás-olvasás ügyszőlővén lehetetlen, a tanuló a két órai oktatás alatt alig kísérki figyelemmel a tanítót. Az eredmény aztán az, hogy a tanító kifáradva, a tanuló sereg pedig pihent erővel, de csekély bölcsességgel távozik az előadásról.

Mennyire más alakot öltene és mennyivel sikeresebb volna az oktatás, ha a vasárnapi munkaszünetre tételnek át az oktatás, az könnyű belátni. Elérnék ez által először azt, hogy a tanuló pihent erővel, tisztára mosakodva, helyzetükhöz képest tisztességes öltözékben jelenének meg a tanításokon; másodszor hozzá szoknának a tisztességes magaviselethez, mert fényes nappal mégis csak lehetne őket ellenőrizni; harmadszor nem rontanak szemüket s egészségüket sem a tanítók, sem a növendékek; végre elnémulna a mesterek azon panaszja, hogy a tanuló eltávazása miatt a segítők se folytathatják munkájukat azon iparágban, hol a tanuló jelenléte okvetlenül szükséges. Végül a morális haszon az lenne, hogy hozzászoknának a vasárnapot szellemi foglalkozásra fordítani.

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Ha kinézek . . .

Ha kinézek ablakombul,
Élőttem a teli táj,
És szememűl köny kicsordul,
Mert a szívem nagyon fáj.

Ott a hajlott fejű Krivan
Búsán integet nekem,
Míntha tudna, milyen sivar,
Vigasztalan életem.

Varjúserg gyászruhában
Háztetőre lomban száll,
Míntha temetésre várna,
S naíam lenne a halál.

Minden ajton, minden résen
Nyöszörög a hideg szél;
Nagy bajomról regél nekem,
S csak én tudom, mit regél.

Pusztá, sivár, üres minden,
Szürke mész az ólmos ég;
Nincs, mi szívbe vigaszt bñtsen,
Nincsen sehoh reménygút.

— Nincs remény . . . De im' megszólál
Mellemem egy picéi száj;
Kis fiam . . . S feléd hóval,
Mindennel a teli táj.

Bañfi János.

Egy ősrégi szokás és az ő keletkezése.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

Valóságos arculesapva volna az igazságnak még csak gondolnom is azt, hogy hölgy-olvasóm jó része elink a kosaradás valami ismeretlen dolog . . . Hisz Önök ennek titkát alaposan tudják, és alkalmazásához is nagyon értenek. Ámde abban sincs am semmi két-ség, hogy férfi-olvasóm többsége is jól ismeri, — ohi! mert vajmi ritka halando az, a ki életében egyszer-mászor kosarat nem kapott vagy legalább kap-hatott volna . . .

Szinte látni vélem azt az elégedett mosolyt, a mely nő-olvasóm szép ajkai körül előre is jatszadozik, — mert szinte gondolkaj magokban, mindjárt egy csinos mulattató kalandoska fog itt előkerülni, valami szerencsétlen kikoszarozott flótásról, és mas karan nevetni mily édes élvezet! . . .

Íróra nevezé atig lehet valami boldogtobb, mint midőn dolgozatáról olvasói előre is jót tesznek föl, s ha ez irtomban is ez az eset fordul elő, a történetke trójának fölötté szerencsének kellene magát éreznie. . . Ő azonban lelkiismeretes kötelességének tartja, a családának eleve is útját vágni, és jelezni, hogy jeien történetke sem mulatságos, sem kalandos nem lesz, hanem annál tanulságosabb.

Egészen távol az alszerényesség hivalkodásától, mar itt érintem, hogy e történetke a szárnyas idő faradt szürke krónikásának hosszú búvárlata, nemkülömben tanulmánya, komoly fürkészete és utanjárássának eredménye. Olyan példau, a milyen a tudós társaság, az a hosszú értekezésén, a melyből kiderül, hogy há nyit-eleink Mohácsnál ezt és azt a csatatervet használtak volna, okvetlen győznek. Olyan eredmény, mint egyik nagyvív honfitársunk több évi történet-nejrajzi kutatásainak eredménye, a mely szerint bebizonyítható, hogy kegyeletteli említendő őszüléink: Ádam és élete párja tősgyökeres magyarok . . .

De menjünk tovább. Ugyan hany szerencsétlen kikoszarozásról hallottam már, hanyank voltam magam is résztvevő tanuja, és — ezt csak úgy sügva mondom — hany kosarat kaphattam volna magam is?

Kegyetek, szép olvasóm, valósintűleg vehetetlen sok történetkét olvastak már hírlapokban, novellák s regényekben, a melyekben előj a hős Arnold, Berthold, Tibold stb., — megkéri Elia, Gizella, Petronella kezét. — Arnoldnak azt mondja Ella mamája: Őn még nagyon fiatal, és leányom addig, mig Őn ízetes concipista lesz, ennél vagy annal a hivatálnál, nem várhat! . . . Bertholdnak maga Gizella adja tudtára, hogy ő bizony csak oly férfinak lesz a felesége, a ki hatalmas lövő (és az tudva levő dolog, hogy Berthold két lépésnél nem lát messzebb) . . . Tiboldnak így szól Petronella édes atyja: Mon dieu! ugyan hová megérszel

Az országos nemzeti szövetség.

Két évvel ezelőtt, vagyis 1895. évi május hó 25-én tartotta alakuló közgyűlését az országos nemzeti szövetség. A szövetség a magyar társadalom előkelőseinek élénk részvételével alakult meg s a legszébb reményekkel kezdette meg működését.

A szövetség, első évi (1895-1896) működéséről, jelentés alakjában számol be tagjai és a magyar közönség előtt. A jelentés szerint van a szövetségnek 6 fősége kivül, a ki 300 forinttal lépett be, 5 alapító tagja (4 50 ft), 271 мүködő (4 4 ft), 114 rendes (4 50 kr.) és 36 partoló tagja.

Az alapszabályok értelmében a szövetség három szakosztályra oszlik, melyek az ügyrend és az igazgatóság által hozzajuk utalt feladatokat elintézik, továbbá saját hatáskörükben előmunkálatokat végeznek. A szakosztályok a következők:

1. A társadalmi ügyek osztálya.

a) Történelmi események emlékülnepeinek megülése, és úgy ezek, mint más hazafias ügyek ismertetésére javaslatot készít;

b) intézkedésekről gondoskodik a székyei, a felvidéki és a dunántúli kivándorlás által elszakadó honfitársaink megtartására;

c) a társadalom intéző köreinek figyelmét az aránytalan gyermekhalandóságra s a testi elcsatulásra irányozza; a baj orvoslására kísérletek tesz. Születési esetre szóló biztosítást kezdeményez; a biztosítási díjaknak lehető legkisebb összegig való leszállítására társadalmi segélyezést, a törvényhozás útján állami hozzájárulást szorgalmaz.

2. A munkásügyek osztálya.

a) A hazai munkások jogos érdekeinek támogatására intézkedéseket kezdeményez; a munkásviszonyokat tanulmányozza, a munkások sorsának javítására a társadalmat megnyerni törekszik felolvasások útján és más alkalmas eszközökkel;

b) a munkások közt a hazafias érzést terjeszti, a fiatal munkás nemzedék nevelését figyelemmel kíséri, munkáskaszinó alapítását kezdeményezi és elősegíti; magyar munkavezetők kiképzését követi, rokkant munkások rendszeres segélyezésére, rokkant házak felállítására mozgalom indít;

c) a kivándorlást előidéző okok csökkentéséről, a hazai munkásoknak a hazában való foglalkoztatásáról, és a munkaközvetítés intézményének feltelepítéséről, a munkanélküliek statisztikájának elkészítése útján gondoskodik.

3. A nemzetiségi ügyek osztálya.

a) A hazafias és a munkás ügyosztályok működésének megkönnyítéséről, a nemzetiségi elégtelenség és bizalmatlanság eloszlására intézmények létesítése útján kísérletek tesz;

b) a sajtóiroda útján a külföldi és a hazai sajtóban szemmel tartja a külföldi magyarok kulturális visz-

nyait, összehasonlítva azokat a magyarországi nemzeti-

segek helyzetével;

c) minden törvényes eszköz felhasználásával segíteni fogja a külföldön lakó magyarokat abban, hogy anyanyelvük és vallásuk szabad gyakorlatában megahagyassanak.

Az egyes osztályok működéséről a jelentésben

utóbbi érdekes adatokat találjuk:

A munkásügyi szakosztály.

Ez osztály alkotásai közül elsősorban az immár teljesen önállóan működő »Munkásképző esték« intézményéről kell megemlékeznünk, melynek létesítésére az adott impulzust, hogy a hazfias érzésű munkások között kevesen vannak olyanok, kik a nemzetközi szocialisták már begyakorlott szöszölőival nyilvános munkásgyűlések alkalmával sikeresen felvehették a szóharcot. Az »Országos Nemzeti Szövetség« tehát a »Nemzeti Demokrata Munkáspárt«-ban — mely most már rendes hűhelyiséggel is bír, — rendszeres ciklust létesített, melyen a hét különböző napján politika, közjog, magánjog, közgazdaságtan, közegészségügy és retorikából tartanak népszerű felolvasásokat, illetőleg előadásokat az erre felkért szakfelelők. Örömmel jegyezzük meg, hogy az 1896. évi november hó 1-én megnyitott intézmény szépen virágzik, s a munkások állandó érdeklődéssel és tömegesen látogatják az előadásokat.

Rendkívül fontos és kihatásában alig mérlegelhető jelentősége volt a munkásügyi osztálynak az az akciója, melylyel a millenniumra tervezett általános munkássztrájkot akadályozta meg.

Ismeret terjesztő felolvasásokat tartott a munkáskörökben és kaszinóknak a szövetség előkelőbb tagjaival.

A millennium megünneplésére körlevélben hívta fel a főváros és vidék munkás- és egyéb egyleteket.

Megvetette a munkáskönyvtár alapját és e célra már mintegy 350 kötet könyvvélt rendelkezik.

Ugyanezen osztály a munkásokkal házához nagy és nemes eszméjét folytonosan napirenden tartja, sőt u. n. házi gyűjtéssel némi pénzbeli alapot is igyekezett teremteni. Különböző kidolgozott olyan részletes programot is, melynek alapján az égető fontosságú kérdés önállósíttatnék s országos mozgalommal fejlesztetnék.

Nem kicsinylendők azok az eredmények sem, melyeket az osztály a Szövetség útján a munkaadók és munkások között feimerült differenciák kiegyenlítése által elért.

Egyébként is folytonos figyelem tárgya volt a munkások magatartása és helyzetük szemmel tartása s indirekt közbelépése több ízben üdvös hatású volt.

Végül lépéseket tett az osztály, hogy a színházak rendezzenek ingyenes előadását, esetleg adjanak ki olcsóbb jegyeket a munkások részére, úgyszintén, hogy a közúti közlekedési vállalatok mérsékelt munkás-menet-jegyeket adjanak ki.

Őn gondolni, fiatal ember? Tudja-e, hogy leányom grófnak gyermeke, és Őn csak egy szegény kocsygyártó fia? . . . Ily mesalliance nem állhat fenn a mai világban . . . Gondoljon Őn valami okosabbra! Adieu Monsieur!

Kell-e már mondanom, hogy Arnold, Berthold, Tibold kosarat kaptak, a minek ezután az úgynevezett »erős emberie« szellemeknél szükségképi következménye, hogy az a három ember leszámoljon az étellel, hogy Arnold egy liter kényent igyék, hogy Berthold becsipjen a »csillag«-ban s azután egy golyót röptsen az agyán keresztül, és hogy Tibold szép májusi reggelen virágoz gesztenyefára kösse fel magát . . .

Ilyen és efféle eseményeket tehát nem hozok elő, azt sem akarom emlegetni, hogy ezen vagy azon ismerősömet mily szerencsétlenné tette a kosár, más ismerősöm pedig mily szerencsétlenné tette a vidéki előfizetőgyűjtőket, midőn szerelmi bújában megírta »Szivvirágok« című versfüzetét és fölívta rá Árpád nemzetét, hogy no most fizessen elő.

Hogy már azon kosarakról szóljak, melyeket talán én kaphattam volna, azt nem kívánhatja, a kibes csak egy sikrányí jöndulnat van irántam. S aztán volna-e abban valami gyönyörködötöt, ha elmondanám, hogy poetává akartam lenni, de a szerkesztők kezembé adtak a kosarat; hogy a magyar közönséget bologdítani óhajtottam egy pár kötet beszélyivel, de, oh fájdalom, szellemi gyermekeim imadottjainak — a honoráriumnak zsarnok atyja, s ugyanaz a kiadó kosarat adott.

De legyen ezekből elég! Hisz már ennyiből is nyilvánvaló, hogy a kosáradás egy nagyfontosságú cselekvény. S ez birt rá, hogy eredetét, ha mindjárt az őshajdanba kell is e végből visszamenem, ki tudjam. A behatálatlan régiség ugyanis csodás vonzóerővel van ránk, főleg mikor oly szokásokról vagyon szó,

melyek mai napiglan dívnak. Az ily eljárások multját a netán elrejtve levő élvőlköből, elzárt könyvtárakban gondosan titkolt s így majdnem használatból kiment művekből, regékéből, hágyományokból is, melyek vajha általán nagyobb figyelemmel tanulmányoztatának, — fokozottabb szorgalommal illik feltéríteni. . .

Erre gondolva, kitűzött célunkhoz képest, a mi csak nagynehezen volt megkapható, végy eldugva létezett, nagy ritkaság számba menő dolgozatokban, a tudomány bányáinak legmélyén, hacsak a közönséges földi réteg elhordása után is fölkerestem . . .

Az igazság érdekében azonban meg kell vállanom, hogy mégis fölakadtam a munka kezdetén. — Honnan eredt, miképpen származott és tulajdonképpen mi jelentése van ezen szónak »kosár«? mert hogy bármely zöldséges vagy kenyérszakító kudarcot nem jelenthet, az világosan állott előttem.

Igy elmélkedvén, jutott eszembe, hogy ez olyan kedvelt egy szó, melynek voltaképpen más az értelme, mint a mit azzal mondani látszanak, hogy tehát az jelképes szó, vagy miként a tudós nyelven mondják, »metaphora«, és hogy épen nem azt jelentí, a mit a betűk mutatnak; hogy ilyen kifejezések ezek is: valaki »orránál fogva« húzza; »faképnél hagyíne« stb.

Ekként a kezdet nehézségei immar túlésvén, a letűnt századok beható tanulmányozása műjította adataimnak rendbehozása után, történetkémmek e címet adtam:

A kősz kosár és a nők.

Holt volt, hol nem volt, volt egyszer Magyarországon egy jómódú község, ebben a községben sok apró ház, az apró házak között egy nagy kastély, a kastélyban egy igézően szépszemű, de még szebb lelkű úri lány, a kit hittak Joannak . . .

A társadalmi osztály.

A társadalmi osztály, bár alapszabályszerű feladatai ép oly tartalmasak és aktualisak, mint a munkásügyi osztályé, nevezetesebb eredményt alig képes felmutatni. Ennek oka leginkább abban rejlett, hogy anyagi esz-közéink majdnem teljes hiánya miatt maradóan becűl alkotásra nem is vállalkozhatott, másrészt pedig munka-program hiányában egyébként sem volt képes valamelyes akció kifejténi.

A történelmi igazság kedvéért jelentjük ki, hogy az újabb keletű iparvédelmi-mozgalom eszméje legelőszőr is szövetségünkéből indult ki.

Kiváló súlyt helyezett az osztály arra is, hogy nemzeti ünnepeink alkalmával körök, kaszinók, s egy-letekbe képviselnél küldjön, ki nemcsak az ünnepegy-élőkészítéséről, hanem impozáns lefolyásáról is gondoskodott. A lefolyt évben 12 esetben rendezett szövetségünk ily módon hazafias ünnepeket.

Természetes, hogy mihelyt megfelelő tőkével rendelkezők, a társadalmi osztály is azonnal megkezdte alapszabályszerű feladatainak teljesítését.

A nemzetiségi osztály.

Ez az osztály tekintve, hogy az elébe szabott célok némelyikének megvalósítása aig igényel pénzbeli áldozatot, képes volt némi sikert elérni.

Nagyfontosságú, szinte fényes vívmánya volt az osztálynak az a ténykedése, melylyel az 1895-ben megtartott nemzetiségi kongresszus határozatainak élet véte s hatásában teljesen meggyöngyöztette. Midőn ugyanis az osztály tudomást szerzett arról, hogy a nemzetiségi igaztók itt az ország fővárosában együttes gyűlést akarnak tartani és demonstrálni ellenünk, hogy ez által a külföldi figyelmét felhívják magukra, — értesítette a nemzetiségek velünk ére előkelő férfait, kik a kongresszussal egy időben gyűlést tartván, tiltakoztak az ott hozott határozatok ellen.

Az osztály ezt kellőleg ki is használta és a külföldi lapokkal közölte a tények igazságos leírását.

Ezután is igyekezett az osztály a külföldi lapokkal fentartani az összeköttetést, hogy azokat mindenkor a tiszta igazsághoz híven tájékoztassa viszonyainkról.

Mihelyt sajtóirodának felállíthatjuk, a nemzetiségi osztály is fokozottabb és intenzívebb tevékenységet fejthet majd ki.

A szövetség célja: Emberséges és hazafias gondolkodást és érzést terjeszt, napi- és pártpolitiktól, vallás-, nemzetiségi- és osztálykülönbösgéiből független szervezet útján, közremunkálni a társadalmi egységet és rendezzavai okoknak és ezek hatásainak megszüntetésében.

Adós fizess.

Mindenki tudhatja tapasztalásból, hogy a magyar földműves nép a kölcsönvet tőke után a kamatokat az esedékeseségi napon majdnem óra-pontosságra fizeti le, e tekintetben gyakran fölülmúlja a kereskedőket, kiknél pedig életkérdés a pontosság.

Az idétt a nők, a céda demi-monde izlése szerint, még nem hordtak ám arbronsos szoknyát, sem túllilusiant, s annál fogva a pipéres öltözetnek, melynek arán legalább tíz argyvermeket lehetne tisztességesen felruházni, — a tükör előtt való fölvevése nem tartott délelőtti kilencőtől tizenkettőig, tizenkettőkor nem kocsikázta ki a ligetbe, sőt látogatást sem tettek, sem nem fogadtak, az ebéd kezdetéig zongorabillegetés mellett nem adták elő a divatos négyeseket s operából csinált csárdásokat, ebéd után széles jövedükben nem jártak concertre s concert után színházba vagy valamely lovardába, de még össze sem ültek, kavénéké módjára, hogy valóságos nyelvkéleplési tornát ülve, olyan modorú gyöngédséggel tetőtől talpig megszólják a világot, az urak, urfiek, egyetem ifjak köre és lövészek bajjainak pedig hire sem volt.

Mielőtt azonban elbeszélésemet folytatnom, talán helyesen teszek, ha ama kor neveléséről röviden emlékezem . . . E réges régi időben, midőn a rohamosan terjedő civilizáció nem fedletté meg elő az embernek égi rendeltetését, nemcsak az anya, ki már akkor, midőn szive alatt hordá a Menynek áldását, szent félelem és örömmel vegyes érzelmek között határozá el magát arra, az anyahoz méltó önmegtartóadásra, hogy a leleiki-ismerteséssel gondnal fog öröködni mind a maga, mind keble legrágább kincsének, kisedének testi-leleki-életére; hanem az atya is mindenképpen azon volt, hogy gyerekek első hazi nevelése közvetlen szemök előtt, a második, vagyis középfokú képzés, s a felsőbb iskolázás is legalább folytonos közreműködés mellett, úgy, hogy miként a Galván-lanc, szakadatlan összeköttetésben legyenek a már serdülő szűjtöttök nevelőjével, oktatójával, — történetk. Nem is mulasztottak el egyetlen egy alkalmat sem, melyben az ő hártatlan szere-

36. sz. 1897.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a znióvaraljai kir. járásbírósg 1426-896. sz. végzése által ifj. Polizer Mór budapesti lakos javára Büchler David nagy-szóczi lakos ellen 30 frt toke. ennek 1896. évi február hó 1. napjától szamítandó 6% kamatai és eddig összesen 22 frt 85 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kiegyenlítés végrehajtás fojttan bírólíag le foglalt és 390 frta becsült hat drb. szarvasmarha, 3 lóból álló íngások nyilváníson árverés után eladatnak.

Mely árverésnek az 5902-1896. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Szoczon leendő eszközlésére 1897-ik évi február hó 12-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül tüzetik ki és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett íngások az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpiénzfizetés mellett, a legföbbit ígerőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Znióvaralján, 1897. január 27. napján. Szibner Gyula, kir. jbrósági végrehajtó.

388. sz. 1896.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tek. t.-sz. mártóni kir. járásbírósg 1896. évi 4611. számú végzése következtében Holjena Janos draskóli lakos javára Büchler Simon ellen 49 frt s jár. erejéig foganosított biztosítási végrehajtás útján felül foglalt és 640 frtra becsült 2 tehén, 3 úszó, 2 sötét pejló, 50 drb. juh, 1 fekete, 1 szürke ló s hámbló álló íngások nyilváníson árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tek. t.-sz. mártóni kir. jbróságnak 5486-1896. számú végzése folytán 49 frt tökekövetelés, ennek 1896. évi augusztus hó 3. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 27 frt 70 krban bírólíag már megállapított költségek erejéig Büchler Simonnak Sklabinyán leendő eszközlésére 1897. évi február hó 17. napjának délelőtti 10 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett íngások az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpiénzfizetés mellett, a legföbbit ígerőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Turóc-Szt.-Mártonban, 1897. január hó 24. napon. Zathureczky Jenő, kir. jbrósági végrehajtó.

232. sz. 1896. hagy.

Hirdetmény.

Néhai Bernát Mihály volt bellai lakos, Laszka ron 1896. évi augusztus hó 13-an végrendelet hatrahagyása mellett elhalt örökíhgyó hagyatéka ügyének tárgyalására határnapul 1897. évi majus hó 15-ik napjának délelőtti 10 órájat tüzöm ki írodamba, mely határnapra a hagyatékban érdekeltek mutatkozó, de ismeretlen helyen távol levő Bernát András e hirdetmény útján oly hozzáadással idézem meg hogy abban az esetben, ha a tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által meg nem jelenik; a tárgyalást a részére a gyámhatóság által kinevezett gondnokkal fogom megtartani és hogy perre utasítás esetében is — a mennyiben képviselőtől nem gondoskodik — ez a gondnok fogja képviselni.

Turóc-Szt.-Mártonban, 1897. évi február hó 3. an. Galanda Samu kir. közjegyző.

32. sz. 1896. hagy.

Hirdetmény.

Néhai Bendisz szül. Zachar Z-uzsanna Nagyszoczon 1895. évi december hó 4-en végrendelet hatrahagyása nélkül elhalt örökíhgyó hagyatéka ügyének tárgyalására határnapul 1897. évi majus hó 14-ik napjának délelőtti 10 órájat tüzöm ki írodamba, mely határnapra a hagyatékban érdekeltek mutatkozó, de ismeretlen helyen távol levő Bendisz György az örökíhgyóno ferjét e hirdetmény útján oly hozzáadással idézem meg hogy abban az esetben, ha a tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által meg nem jelenik; a tárgyalást a részére a gyámhatóság által kinevezett gondnokkal fogom megtartani és hogy perre utasítás esetében is — a mennyiben képviselőtől nem gondoskodik — ez a gond ok fogja képviselni.

Turóc-Szt.-Márton, 1897. évi január hó 30-an. Galanda Samu kir. közjegyző.

Alapított 1858.

BUDAPESTI SZIVATTYU- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt WALSER FERENC) BUDAPEST, VI. ker., Külső váci-ut 45. sz. Szögönycim: SZIVATTYU-ÉS GÉPGYÁR BUDAPEST.

mindenféle gőzgepet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzínmotorokat. Keretfűrészeket, kőfűrészeket és cserzőtörök. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidákat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyúkat gőz-, sziz- és kezi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artzi kulfelptiméneket vasból. Tűzfeszendőköt és vizzállítókat, tüzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sarkaparó és seprőgépeket, hoékeket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pócegödör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű acelfelületű tüzrostelyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostelyokat.

LÉTÉSIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszszberendezéseket, központi fűtéseket.

Arjegyzékek és költségszámítások ingyen és bérmentve küldetnek.

PSEPHOFER J. vértisztító labdacσαι,

ezelőtt általános labdacσαι neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csaknyom alig létezik betegség, melyben ezen labdacσαι csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacσαι elterjedésnek örövendek és alig van család, melyben ezeken kitűnő hatásukat észlelet nem volna találhatók. Számítalan orvos által ezen labdacσαι haszníról ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és srékrekelésből erednek; mint ope-zavarok, májok, köhka, vértisztító labdacσαι engem nem mentek volna meg. Az ísten áldja is: így sáknórnál, idégességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacσαι oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyből fájalmakat sem okozak és ennek folytán meg a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők. A számtalan hálaíratból, melyet e labdacσαι fogyasítók a legkülönbözőbb és legnehézebb betegségek után egészszégek visszanyerése folytán hoztak intéztek, ezen helyen csak használt, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani. Bernhárd-féle alposi-kü-líkkör, 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1 üveg 2 frt Amerikai közsvénykenőcs, gyors és biztos hatású legjobb szer, minden közsvényes és csúszos bajok, u. m.: gerincagybántalom, tag-szagatás, ischia, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fúlszagatás stb. ellen 1 frt 20 kr. Tannochnin hajkenőcs, hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerte. Egy elegánsan kiállított szelvényvel 2 frt. Általános tapasz, Stuedel tantról. Utas és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjuknak, sebes-vagy gyuladt mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lón kipróbálva. 1 tégely 50 kr., bérmentve 75 kr. Fiaker-por, hurut, rekedtség és köhögés ellen. 1 doboz 35 krajcár, bérmentve 60 kr. Ferencz-pálinka, sóval és só nélkül, 1 üveg 70 kr. Fagybalzsam, Pserhofer J.-tól. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerte. Egy köcsöggel 40 kr., bérmentve 65 kr. Utóliedvő, egy általános ismert kitűnő háziser, hurut, rekedtség, góros köhögés stb. ellen. Egy üvegcséje ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr. Elet-csoecencia, (prági csoppek) megrotított orvosi, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziser. Egy üvegcséjével 22 kr., 12 üveg 2 frt. Általános tisztító-ó, Bulrich A. W.-tól. Kitűnő háziser a rossz emésztés mindennemű következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgröcs, gyomorher, aranyér, dugulás stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt. Angol csodabalszam, egy üveg 50 kr., egy kis üveg 12 kr. Por a lábizzadás ellen. Enen por megszünteti a lábizzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot, éven tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr., bérmentve 75 kr. Golyva-balszam, kitűnő szer golyva ellen. Egy üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr. Stoll-féle Kola-preparatumok. Kitűnő szer az idegek erősítésére gyomorhajnál és álbetegségeknel. 1 liter Kola-elixir vagy -kora 3 frt, egy fél liter 1 frt 60 kr., egy negyed liter 85 kr. Mía-Poko, kitűnő szer egyoldalú főfájás, fogfájás, rheuma stb. ellen. Enen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdettél óz-szes bal- és külföldi gyógy- és szesz-kiütő készítményekkel rakáron vannak és a készítményeket nem levők gyorsab és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltenek, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvetélti küldetnek. Bérmentve casas ily esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

PSEPHOFER J. Gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“ Bécs, I. Singerstrasse 15.